

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Obdo/69/2017
Identifikačné číslo spisu: 1109212965
Dátum vydania rozhodnutia: 29.11.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Ivana Izakovičová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:1109212965.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v sporovej veci žalobcu: Lenka Cibulková -LENI, Slnčná 320/64, 922 10 Trebatice, IČO: 41 296 338, zapísaná v živnostenskom registri Obvodného úradu v Piešťanoch, pod č. 230-12856, zastúpenej JUDr. Miroslavom Pekárom, advokátom, so sídlom Krížna 44, 821 08 Bratislava, proti žalovanému: Ing. Róbert Arpáš - ATON, Drotárska 9, 811 04 Bratislava, IČO: 34 400 648, zapísanému v živnostenskom registri Obvodného úradu Bratislava pod č. 101-11905, zastúpenému JUDr. Petrom Poláčekom, advokátom, so sídlom Dlhá 6, 974 05 Banská Bystrica, o zaplatenie 73.032,06 Eur s príslušenstvom, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 27. októbra 2015, č. k. 2Cob/274/2014-391, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovaného o d m i e t a .
Žalobkyňa m á p r á v o na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

Okresný súd Bratislava I rozsudkom zo dňa 28. októbra 2014, č. k. 28Cb/83/2009- 368 uložil povinnosť žalovanému zaplatiť žalobkyni 73.032,06 Eur spolu s úrokom z omeškania 0,05 % denne odo dňa 11.02.2009 do zaplatenia, zamietol protinávrh žalovaného v celom rozsahu a priznal náhradu trov konania v spore úspešnej žalobkyni vo výške 5.926,87 Eur. Súd prvej inštancie uviedol, že žalobkyňa so žalovaným uzavrelí zmluvu o dielo, na základe ktorej žalobkyňa ako zhotoviteľ sa zaviazala dodať objednávateľovi na stavbu „Rekoštrukcia okien Sociálnej poisťovne, pobočka Bratislava - okolie, na Lazaretskej ul. č. 25, v Bratislave, v rozsahu demontáže starých okien, dodávku a osadenie nových okien vrátane príslušenstva za pôvodne dohodnutú cenu diela 2.322.062, Sk, podľa podmienok upravených v zmluve o dielo. Okresný súd poukázal na to, že žalovaný odmietol zaplatiť cenu vykonaného diela žalobkyni, ktorá tak nemohla zaplatiť sumu svojmu dodávateľovi a túto situáciu žalovaný zneužil na dohodu s dodávateľom žalobkyne, Richardom Griegerom, s úmyslom nezaplatiť žalobkyni cenu diela. Okresný súd konštatoval, že zmluvnú pokutu, ktorú si žalovaný uplatnil vo výške 6.234,35 Eur nebolo možné uznať za započítateľnú sumu, nakoľko nie je riadne špecifikovaná a ide o neurčitý právny úkon. Zmluvná pokuta bola dohodnutá medzi investorom a žalovaným osobitnou zmluvou, ktorej žalobkyňa nebola stranou zmluvy.

Na odvolanie žalovaného proti rozsudku súdu prvej inštancie, Krajský súd v Bratislave, ako súd odvolací, rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil z jeho správnych dôvodov. Stotožnil sa s tým, že okresný súd dostatočným spôsobom, na základe rozsiahleho dokazovania dospel k správneému záveru, že medzi stranami sporu bola riadne uzavretá zmluva o dielo, žalobkyňa realizovala dielo v období od 13.9.2008 do 27.9.2008, tieto práce boli realizované prostredníctvom subdodávateľa Richarda Griegera, žalobkyňa vyzvala riadne žalovaného na prevzatie diela, na ktorú výzvu žalovaný nereagoval, z tohto dôvodu dielo bolo odovzdané priamo investorovi a následne bola zaslaná faktúra na zaplatenie dohodnutej ceny diela žalovanému. Námietky odvolateľa považoval odvolací súd za nedôvodné, k námietke poradia vykonania dôkazov poukázal na to, že je vecou súdu, v akom poradí vykoná dokazovanie, resp. kedy vypočuje stranu sporu. K námietke podpísania zmluvy o dielo splnomocnenou osobou uviedol, že táto námietka je irelevantná z dôvodu, že samotná žalobkyňa potvrdila, že túto „inú“ osobu splnomocnila na podpis zmluvy a táto skutočnosť nebola v priebehu konania ani sporná. Podrobne sa vyjadril aj k ostatným námietkam žalovaného. Odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie z jeho správnych dôvodov aj v časti trov konania napadnutej odvolaním žalobkyne.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podal v lehote dovolanie žalovaný podľa § 237 písm. f) O. s. p. a § 238 ods. 1 O. s. p., z dôvodov, že odvolací súd znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, a to tým, že 1/ rozhodnutie odvolacieho súdu je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, 2/ odvolací súd nesprávne právne posúdil vec, 3/ právny záver súdu je v rozpore so zisteným skutkovým stavom, 4/ nevysporiadal sa so všetkými námietkami odvolateľa. Vytýkal, že odvolací súd zaujal nesprávny právny názor v súvislosti s vystavením dvoch faktúr, ktorý je v rozpore so zákonom o účtovníctve a zákonom o DPH. Navrhol napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu a súdu prvej inštancie zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, súčasne priznať žalovanému náhradu trov konania.

Žalobkyňa vo vyjadrení k dovolaniu navrhla dovolanie ako neprípustné a bez relevantných dovolacích dôvodov zamietnuť.

Žalovaný vo vyjadrení k vyjadreniu žalobkyne k dovolaniu žalovaného zdôraznil, že iniciátorom dohody medzi žalovaným a subdodávateľom bol subdodávateľ Richard Grieger a to po zistení, že žalobkyňa nezaplatila subdodávateľovi cenu dodávky a poukázal na to, že námietkou žalovaného o neplnení, ani čiastočnom, subdodávateľovi žalobkyňou sa žiaden súd nezaoberal. Navrhol vyhovieť dovolaniu žalovaného bez nariadenia pojednávania.

Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ktorý nadobudol účinnosť 1. júlom 2016, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Keďže dovolanie bolo podané ešte pred 1. júlom 2016, podmienky jeho prípustnosti bolo nutné posúdiť podľa právneho stavu v čase podania dovolania, teda podľa príslušných ustanovení zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O. s. p.“). Dôvodom pre takýto postup je nevyhnutnosť rešpektovania základných princípov o spravodlivej ochrane porušených práv a právom chránených záujmov tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty, vrátane naplnenia legitímnych očakávaní účastníkov dovolacieho konania, ktoré začalo, avšak neskončilo za účinnosti skoršej úpravy procesného práva (ČI. 2 ods. 1 a 2 CSP), ako a o potrebe ústavne konformného i eurokonformného výkladu noriem vnútroštátneho práva (ČI. 3 ods. 1 CSP).

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“) ako súd dovolací [§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“)], pristúpil k rozhodnutiu v tejto veci po 1. júli 2016 a postupoval na základe úpravy z prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 C. s. p. po zistení, že dovolanie podal včas žalovaný, zastúpený v súlade s § 429 ods. 1 C. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C. s. p.) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalovaného je potrebné odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nieje dovolanie prípustné (§ 447 písm. c/

C. s. p.).

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

V preskúmvanej veci dovolateľ napadol dovoláním rozsudok odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok prvoinštančného súdu. Podmienky prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku odvolacieho súdu sú upravené v ustanoveniach § 237 a § 238 O. s. p.

Prípustnosť dovolania v predmetnej veci podľa § 238 O. s. p. neprichádza do úvahy. Nejde totiž o zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu vo veci samej, ani o rozsudok, v ktorom by sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru odvolacieho súdu vysloveného v tejto veci, pretože dovolací súd v tejto veci ešte nerozhodoval. Rovnako nejde o rozsudok, vo výroku ktorého by odvolací súd vyslovil prípustnosť dovolania, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, ani o rozsudok, ktorým by bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ktorým by súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

Ak súdne konanie trpí niektorou z väd vymenovaných v ustanovení § 237 ods. 1 O. s. p., možno dovoláním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, pri ktorých je inak dovolanie z hľadiska § 238 O. s. p. neprípustné. Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 veta druhá O. s. p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 ods. 1 písm. a/ až g/ O. s. p., dovolací súd sa ďalej zaoberal otázkou, či nie je daná prípustnosť dovolania v zmysle tohto zákonného ustanovenia, teda či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, spôsobilosti byť účastníkom konania, riadneho zastúpenia procesné nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad absencie návrhu na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný, prípad odňatia možnosti účastníkovi pred súdom konať a rozhodovania vylúčeným sudcom, či konania súdom nesprávne obsadeným. Nezistil však existenciu žiadnej podmienky prípustnosti dovolania uvedenej v tomto zákonom ustanovení.

Za nedôvodnú považoval dovolací súd námietku žalovaného o odňatí jeho možnosti konať pred súdom nedostatočným odôvodnením rozsudku odvolacieho súdu (jeho nepreskúmateľnosťou). Na zasadnutí občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu 3. decembra 2015 bolo prijaté stanovisko, publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“. Dovolací súd má za to, že obsah spisu v prejednávanej veci nedáva žiaden podklad pre to, aby sa na daný prípad uplatnila druhá časť vyššie citovanej právnej vety. Treba mať na pamäti, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca späťnosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu. Ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie, stačí, ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie. Z odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu, posudzujúc ho v kontexte s rozsudkom súdu prvej inštancie, bolo zrejmé, čoho sa žalobkyňa domáhala a z akých dôvodov, aké bolo stanovisko žalovaného k uplatnenému nároku, ktoré skutočnosti mal súd za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal, akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil a ako vec právne posúdil. Dovolateľ preto nedôvodne argumentoval, že rozsudok odvolacieho súdu je nepreskúmateľný. Prítom za vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa jeho predstáv, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom (o aký prípad tu ale nešlo). Dovolací súd poznamenáva, že pri posudzovaní riadneho odôvodnenia rozhodnutí súdov v základnom konaní sa nezaoberá správnosťou skutkových a

právných záverov v nich obsiahnutých, pretože správnosť dovolaní napadnutého rozsudku by mohol skúmať, len ak by dovolanie bolo prípustné.

Pokiaľ žalovaný vytýka súdom nedostatky skutkovej povahy, nesprávnosti v procese hodnotenia dôkazov a prijímania skutkových záverov, dovolací súd uvádza, že prípustnosť dovolania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. nezakladalo nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, prípadné nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu. V tomto smere najvyšší súd poukazuje na naďalej opodstatnené závery vyjadrené v judikátoch R 37/1993 a R 125/1999, R 42/1993 a tiež v 1Cdo/85/2010, 2Cdo/29/2011, 3Cdo/268/2012, 3Cdo/108/2016, 2Cdo/130/2011, 5Cdo/244/2011, 6Cdo/185/2011, 7Cdo/38/2012. Dodáva, že do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nepatrí právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj I. ÚS 97/97).

K predchádzajúcim bodom najvyšší súd pripomína konštatovanie ústavného súdu obsiahnuté v jeho rozhodnutí sp. zn. IV. ÚS 196/2014, podľa ktorého „prípustný nedostatok riadneho odôvodnenia dovolaní napadnutého rozhodnutia, nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu konania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p.“.

Taktiež námietka dovolateľa, že sa nezaoberal dostatočne a neposúdil vecne všetky odvolacie argumenty žalovaného nie je dôvodná. Dovolací súd poukazuje na to, že súd nie je povinný sa v odôvodnení rozhodnutia zaoberať všetkými skutočnosťami tvrdenými stranami sporu. Rozhodnutie súdu nemusí byť totožné s očakávaniami a predstavami strany sporu, ale musí spĺňať parametre zákonného rozhodnutia a strane sporu musí dať odpoveď na zásadné otázky a námietky spochybňujúce závery ním namietaného rozhodnutia v závažných a samotné rozhodnutie ovplyvňujúcich súvislostiach. Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, by zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami sporu. Dovolací súd poukazuje aj na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn.: IV. ÚS 329/04, podľa ktorého, súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníka konania. Procesný postoj účastníka konania zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť všeobecného súdu akceptovať jeho návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Všeobecný súd je však povinný na všetky tieto procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom účastník konania uplatňuje svoje nároky alebo sa bráni proti ich uplatneniu, prípadne štádia civilného procesu.

So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie žalovaného podľa § 447 písm. c/ CSP odmietol ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné.

Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).
Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.